

DE KLAS VAN 1903

door Christine Parmenter

Moeder Martin stond voor haar venster en keek over het speelveld; het was er vol. Jongens, studenten en mannen van middelbare leeftijd liepen er, vrolijk en luidruchtig, elkaar blij groetend na de lange scheiding. Het was de reünie-dag van de klas van 1903. Moeder Martin merkte spijtig op, dat de meesten zeer veranderd waren; toch zag zij hen nog zooals zij jaren geleden door haar op den eersten schooldag ontvangen waren — kleine verdrietige jongens, die heimwee hadden. Een enkele had haar vergeten, maar bijna niemand, wanneer hij in de buurt van Holden reisde, liet de gelegenheid voorbij gaan om zijn oude school en moeder Martin te bezoeken. Vandaag zou zeker niemand haar vergeten.

Zij streek haar zwarte zijden japon glad, toen er op de deur werd geklopt. Dat was misschien de eerste.

Maar het was de nieuwe huishoudster, haar opvolgster.

„Hebt u Brigham gezien?” vroeg miss Gibbs. „Ik heb hem opgedragen zijn kamer schoon te maken; het was er een afschuwelijke herrie. Als hij het voor het diner niet gedaan heeft, zal ik hem rapporteeren. Die jongen is zoo zorgeloos.”

„Brigham is een goeie jongen,” verdedigde moeder Martin warm. „Zorgeloos, ja; maar hij is nog jong; als ik hem zie zal ik hem waarschuwen.”

„Asjeblieft,” zei miss Gibbs, en ijde haastig heen.

Moeder Martin zonk moe in haar armstoel terug. Zij was bang, dat het niet goed zou gaan op Holden. Een kwart eeuw was dit haar thuis geweest, en het was een mooie tijd. Nu was de oude president, die haar begrepen had, dood, en de nieuwe was zoo... zoo vreesselijk efficient, juist als miss Gibbs. Zij begrepen niet, dat kleine jongetjes die heimwee hadden, een moeder in de school moesten vinden, en dat men van een jongen moet houden om hem te winnen. Daar was bijv. Harry Brigham. Hij was driftig en koppig en vreeselijk slordig, maar er kon een man van gemaakt worden. Om dat te bereiken, was echter het systeem van miss Gibbs niet het goede. Moeder Martin vreesde, dat de kleintjes van het eerste jaar ongelukkig zouden zijn en haar erg zouden missen, zooals zij hen ook zou missen. Zij zou zich eenzaam voelen; het zou heel erg zijn Holden te verlaten, ondanks het ruime pensioen, dat zij gekregen had. Wanneer zij...

De deur sloeg open.

„Moeder Martin hebt u het gehoord. Dadelijk gaan de reünisten tegen het school-elftal voetballen. 'n Fijne wedstrijd zal dat worden, niet?”

„En je kamer?” vroeg moeder Martin. „Voor het diner zal miss Gibbs controleren, of je het gedaan hebt.”

De jongen schudde koppig zijn hoofd.

„Ik doe het niet. Ik kan dien voetbalwedstrijd toch niet missen! — Ik zal vragen of Carry het doen wil voor een paar stuivers.”

„En straf krijgen als miss Gibbs het hoort — Harry, ga gerust naar het voetballen kijken.”

Zij nam haar werkschort uit de kast.

„Doet u het?” juichte Harry.

„Vlug,” maande moeder Martin. „De wedstrijd begint onmiddellijk.”

Tien minuten later zei ze tot miss Gibbs:

„Harry Brigham is naar den voetbalwedstrijd; zijn kamer is ge-

daan.” Haar schort verborg zij achter haar stoel. Toen zij het weer in de kast wilde hangen, ging de deur van haar kamer open. Moeder Martin schrok er van.

„Oh, Leonard!”

„Bent u ondeugend geweest?” vroeg Leonard. „U ziet er uit als een jongen die suiker heeft gesnoept.”

„Och, Harry Brigham moest zijn kamer schoonmaken, en die voetbalmatch...”

„Ik begrijp het,” lachte professor Leonard. Want hij was nu professor. Jaren geleden had moeder Martin hem voor het eerst op school zien komen — nu kwam hij er terug als professor. In het nieuwe schooljaar zou hij zijn leeraarsambt op Holden aanvaarden.

Samen stonden zij voor het raam; moeder Martin wees de bekenden, die zij op de cour zag. Professor Leonard knikte afwezig.

„Moeder Martin,” zei hij plotseling, „ik heb gehoord dat u weggaat. Waarom? De school zonder u is de school niet meer. Wilt u weggaan?”

Haar lippen begonnen te trillen.

„Willen? Hoe kun je dat vragen? Ik... ben oud geworden, weet je, enne... ik denk dat ik overbodig ben geworden.”

„Overbodig?” Het klonk hard en driftig, en het herinnerde haar aan den November-avond, heel lang geleden, toen Leonard in deze zelfde kamer stond en driftig stampvoette. Toen was het een kleine, onverstandige jongen, die een zwaren strijd moest voeren, en nu... professor, voor wien de jongens van Holden ontzag zouden hebben.

„Ik denk,” vervolgde zij, „dat ik niet efficient ben.”

„Efficient? Nonsens! Ik zal zorgen

dat het niet gebeurt. Wat zal er van de jongens terecht komen, als u er niet meer bent?”

„Doe dat vooral niet,” smeekte moeder Martin.

„Ze zullen je niet begrijpen, jongen. De nieuwe president zal het beschouwen als een aanslag op zijn gezag, en ze zullen zeggen, dat je sentimenteel bent. Nee, je mag niets doen.”

Maar professor Leonard Faroeth bleef bij zijn voornemen en voerde het onmiddellijk uit, toen hij den president op de speelplaats zag.

Deze luisterde geduldig naar zijn pleidooi, doch gaf zich niet gewonnen.

„'t Is in het belang van de school, Faroeth,” zei hij. „Zij is te oud geworden, en voor een goede tucht...”

„Tucht?” herhaalde zijn nieuwe professor. „Als u onder tucht verstaat een harde discipline, die voor alles straf vraagt, hebt u gelijk. Dan moet miss Gibbs hier blijven. Maar vraagt u eens aan alle reünisten en aan alle jongens, alle klassen vanaf '03 die haar gekend hebben, of zij moeder Martin ooit bewust hebben voorgelogen, hoe vaak zij op haar aandringen een ondoordachte maar leelijke daad aan den president hebben bekend. Er is iets beters, iets dat karakters vormt, dan discipline, dr. Mc Callum.”

Maar de president haalde zijn schouders op.

„Wij erkennen haar verdiensten toch, Faroeth, zij krijgt een ruim pensioen. En dan, we hebben haar kamer nodig. Uitbreiding van de school voor de jongens van het eerste en tweede jaar is absoluut noodzakelijk; er moet een nieuwe vleugel worden bijgebouwd, maar daarvoor hebben we geen geld, en nu moet de kamer

HET VROUWELIJKE TWEEDE KAMER-LID van 1960 oefent zich in welsprekendheid.